І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: 'Svoboda', 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXIV. Ч. 234. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 5-го ГРУДНЯ 1957 ЦЕНТІВ 5 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, DECEMBER 5, 1957 No. 234. VOL. LXIV.

ПРЕЗИДЕНТ ПРОПОНУЄ ЗБІЛЬШИТИ ОБОРОННИЙ БЮДЖЕТ НА ДВА БІЛЬЙОНИ ДОЛЯРІВ

СТІВЕНСОН ВІДМОВИВСЯ ЇХАТИ НА ПАРИЗЬКУ КОНФЕРЕНЦІЮ

Вашингтон. — Президент Айзенгавер проводив 3-го грудня конференцію двопартійних конґресових провідників в Білому Домі, на якій обговорювано збільшення видатків на оборону та американські пропозиції на Конференцію держав Північно-Атлантійського Пакту (НАТО), яка має початися в Парижі 16-го грудня. Ця Конференція тривала 5 годин і Президент керував нею впродовж двох і пів години, а після цього керував нарадами віце-президент Ричард М. Ніксон. Представники уряду предложили такі урядові пропозиції. 1. Збільшити видатки на оборону на 2 більйони долярів, головним чином на продукцію керованих ракет і іншу модерну зброю. Таким чином видатки на оборону в цьому фінансовому році, який закінчується 30-го червня 1958 року, оборонний бюджет виноситиме не 38,400,000,000 долярів, тільки 40,400,000,000 долярів. Але в конґресових колах заявили, що ця сума ще не є певна. 2. Уряд пропонує, щоб ЗДА поділилися своїми нуклеарними і атомовими таємницями зі своїми европейськими союзниками, які є членами НАТО. 3. Уряд пропонує збільшити на 1,100,000,000 видатки на Спільну Програму Безпеки. 4. Представник уряду заявив, що Конґрес повинен продовжити на 5 років закон про Взаємний Торговельний Договір. Уряд просить Конґрес про згоду на поліпшення й інтенсифікацію праці Інформаційної Аґенції ЗДА. На цій конференції був присутній 31 член Конґресу з обох партій. Не всі вони погодилися на урядові пропозиції. Більшість республіканців погоджується з урядовими пропозиціями. Те саме заявили і деякі демократичні члени Конґресу. Інші демократи заявили після конференції, що і Президент і його дорадники ще не є вповні свідомі тієї ситуації, яка заіснувала, і тому уряд не предложив сміливого проєкту, якого вимагає теперішній час. Президент Айзенгавер виглядав на конференції дуже добре, і на ньому не видно було слідів недуги. — Президент Айзенгавер перед конференцією розмовляв із колишнім дворазовим демократичним кандидатом на президента Адлеєм Е. Стівенсоном. Він просив його, щоб погодився брати участь в Паризькій конференції. Але Стівенсон заявив пізніше журналістам, що не прийняв запрошення Айзенгавера їхати до Парижу. Він заявив, що їхав би до Франції тільки тоді, коли б в міжчасі заіснували такі обставини, які б його до того змушували. Стівенсон сказав, що коли б він поїхав до Парижу, то там знайшовся б в неясній ситуації і він не мав би сили підтримати свої пропозиції, а при тому він не у всьому погоджується з урядовими пропозиціями на ту конференцію, а про те не міг би публічно говорити на конференції. Стівенсон співпрацює з державним секретарем Джаном Фостером Доллесом вже більше як два тижні. Збоку уряду висловлено жаль, що Стівенсон не погодився взяти участь в конференції в Парижі, і одночасно висловлено йому подяку за співпрацю з урядом. Доллес заявив, що уряд прийняв до уваги пропозиції Стівенсона. Від імені Президента дякував Стівенсонові особистий секретар Президента Дж. А. Гаґерті.

Секретар праці турбується недостачею вишколених робітників

Дітройт. — Секретар праці Джеймс П. Мічелл промовляв в Економічному клюбі і заявив, що безпека цієї країни і її добробут залежать від того, чи вдасться вишколити потрібну кількість фахових робітників, яких вже тепер бракує, і недостача яких ще збільшиться в найближчих роках. Мічелл твердив, що немає потрібного приросту майстрів і ремісників, хоч тепер внаслідок розвитку технології щораз більше їх потреба. В ЗДА недостає інженерів, допоміжних урядовців, керівного персоналу, ремісників і їхніх помічників, — говорив секретар праці. Дотеперішні методи вишколювання нових робітників є незадовільні, і тому всі підприємці повинні подумати над тим, як збільшити число вишколених робітників. На думку Мічелла в найближчих роках не збільшиться число вишколених робітників у віці 24-44 років, і тому підприємці мусітимуть приймати до праці старших віком робітників і робітників із національних меншин. Підприємці повинні вишколювати собі робітників із тієї молоді, яка після закінчення школи починає працювати.

В АМЕРИЦІ

● **Хоч небагато американців** мали цього року чотириденний відпочинок у зв'язку з „Днем Подяки", все ж таки на шляхах ЗДА від вечора 27-го листопада до півночі 1-го грудня згинуло аж 525 осіб. В летунських катастрофах за той час згинуло 9 осіб, а в інших нещасливих випадках 122 особи, так, що всіх смертних випадків було 656. В Ню Йорку поліція видала 6,272 карні квитки за порушення правил їзди і заарештувала 35 осіб, які керували автами в п'яному стані.

● **У Нюйоркському плянетаріюмі** від 2-го грудня можна бачити Фифлеємську Зірку, яка привела мудрців із Сходу до стаєнки, в якій народився Ісус Христос. Цей показ відбуватиметься щоденно до 2-го січня 1958 року. У цей час в плянетаріюмі можна спостерігати небозвід з усіма його зірками та сузір'ями в такому вигляді, як мав він під час народження Христа.

● **У місті Токкоа,** Джорджія, управа Ловецького Оленячого Клюбу призналась, що за два останні роки жаден з його членів не вполював оленя.

● **В місті Маріон,** Індіяна, редактор місцевого часопису Пол Д. Гіллсеймер провів 64-годинну голодівку, протестуючи в такий спосіб проти закриття місцевого сиротинця. Під час голодівки він пив тільки каву і курив цигарки, але по закінченні цієї протестаційної акції, зі смаком з'їв потрійну порцію волової печені.

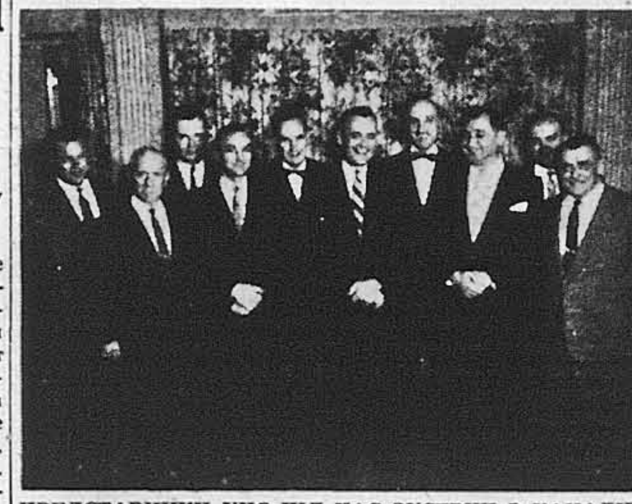
● **Президент Айзенгавер** заявив у Вашинґтоні марокканському королеві Мохаммедові V., що „єдині диктатори в цій країні — це фоторепортери". Тепер король оглядає Голлівуд, де 20 фотографів переслідують його з своїми фотоапаратами. Він не протестує проти цього, тільки час від часу питає: „Чи пресові диктатори вже задоволені?"

● **На площі Рокфеллер Пляза** в Ню Йорку вже поставили на 65 стіп заввишки ялинку, привезену зі стейту Мейн. Це буде найвища в місті ялинка.

● **Асистент секретаря оборони** Миррей Снайдер заявив, що над продукцією керованих ракет працюватимуть заанґажовані для цього науковці, інженери та робітники із найбільшим поспіхом і максимальними зусиллями.

● **30-го листопада** в провінції Антофаґаста (Чіле), стався землетрус, який спричинив незначну матеріяльну шкоду. Стіни деяких домів потріскались і мешканці їх в паніці вибігали на вулицю. Подібний землетрус занотував сейсмограф також у містах Віндсор, Ласалл і Мейдтави в провінції Онтаріо в Канаді.

КАНАДІЙСЬКІ ВЛАСТІ БАЖАЛИ Б СОБІ БІЛЬШЕ ТАКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ, ЯК УНС

ПРЕДСТАВНИКИ УНС ПІД ЧАС ЗУСТРІЧІ З КАНАДІЙСЬКИМИ-УКРАЇНСЬКИМИ ЧЛЕНАМИ УРЯДУ І ПАРЛЯМЕНТУ В ОТТАВІ. Від ліва стоять: посол Фред С. Заплітний, гол. контр. УНС інж. Вол. Коссар, посол Петро Стефура, посол Амврозій Головач, гол. предс. УНС Дмитро Галичин, міністер праці Михайло Стар, сенатор Василь М. Вал, заст. гол. предс. УНС адв. Михайло Пізнак, посол д-р Іван Кучерепа і посол Микола Мандзюк.

Оттава, Канада. — „Ми бажали б мати в Канаді більше так добре згосподарованих і так взірцево ведених організацій, як Український Народний Союз" — заявив канадійський суперінтендент асекурації, п. К. Р. МекҐреґор, після довшої конференції з головним предсідником УНС п. Д. Галичином та заст. гол. предс. адв. М. Пізнаком і гол. контр. інж. Вол. Коссарем минулої п'ятниці, 29-го листопада. Обидва згадані екзекутивні урядовці УНСоюзу відвідали в тому дні столицю Канади та відбули ряд зустрічей і нарад з урядовими чинниками в справі УНСоюзу в Канаді. З нагоди їхнього побуту в Оттаві, пп. Галичин, Пізнак і Коссар були в парляменті гостями міністра Стара та членів парляменту українського походження: сенатора Василя Вала та послів Фреда Заплітнього, Петра Стефури Амврозія Головача, д-ра Івана Кучерепи і Миколи Мандзюка. Попереднього дня, в четвер ввечорі, пп. Галичин і Пізнак гостили своїх достойних канадійських земляків в готелі Шато Лоріє, в якому вони зупинились. У п'ятницю ввечорі пп. Галичин, Пізнак і Коссар були приявні на організаційних зборах місцевого (492) Відділу УНСоюзу та разом з активними в тому Відділі головою Дмитром Решітником і секретарем Вол. Мушкою і членами обговорили і вияснили ряд актуальних справ.

В суботу 30-го листопада Д. Галичин, М. Пізнак і В. Коссар відвідали Мантреал, де відбулись організаційні збори представників місцевих та одного сусіднього Відділів УНСоюзу. На зборах, якими проводив голова найбільшого місцевого Відділу інж. Вас. Захаркевич (в цьому Відділі від самого початку його заснування перед 17 роками секретарює п. Йосип Чайківський), були заступлені Відділи чч: 434, 447, 471, 473 й Відділ 465 з поблизького Лашіна. В неділю, 1-го грудня, пп. Галичин, Пізнак і Коссар взяли участь та промовляли на Союзовому Дні, який відбувся в авдиторії УНО для відзначення 17-річчя 473-го Відділу УНС. У мистецькій програмі імпрези виступали хор „Україна" під мистецьким керівництвом проф. Нестора Городовенка і танцювальна група під проводом п. Петра Марунчака. В вечорі того дня в долішній залі УНО відбулося прийняття і дискусія на актуальні теми між місцевим українським громадянством і гостями з Головного Уряду УНС.

Міллс і Андерсон передбачають дефіцитовий бюджет

Ню Йорк. — Конґресовий експерт від податкових справ демократичний конґресмен з Аркенсо Вілбур Д. Міллс заявив на прийнятті Реклямової Ради в готелі „Білтмор", що уряд стоїть перед можливістю, що бюджет в фінансовому році, який закінчиться 30-го червня 1958, буде дефіцитовий, і то навіть токі, коли не будуть збільшені видатки на оборону, як цього дехто домагається. Конґресмен Міллс передбачає, що прибутки державної скарбниці з податків будуть на 1,300,000,000 дол. менші від тієї суми, яку ще два місяці тому бюджетове бюро передбачало. Давніше це бюро передбачало надвишку в сумі 1,500,000,000 долярів, але тепер виявляється, що взагалі не буде жадної надвишки, а може навіть бути малий дефіцит. Зменшення прибутків спричинене тим, що внаслідок економічної затримки буде менше впливів із податків. — На цьому самому прийнятті промовляв і секретар скарбу Роберт Б. Андерсон, який також сказав, що внаслідок совєтського „Спутніка" уряд може мати цього фінансового року дефіцит. Але Андерсон твердив, що уряд буде робити все можливе, щоб втримати збалянсований бюджет. Секретар оборони заявив, що не буде коштом оборони країни змагати до того, щоб уряд мав збалянсований бюджет. Якщо буде треба, то проситиме Конґрес збільшити висоту федерального заборгування, яка тепер виносить 275 більйонів долярів.

Совєти зламають умову в справі Середнього Сходу — каже Доллес

Вашинґтон. — Міжнародні договори мають тільки тоді глузд, коли існує віра в їхню реальну вартість; тому нема великого сенсу відбувати конференції з большевиками — заявив державний секретар Дж. Ф. Доллес у розмові з представниками англійської радіовисильні Бритіш Бродкестінґ Корпорейшен. Доллес не виключив нової конференції з Совєтами, але звернув увагу на розмірно вузькі рямці тих справ, в яких можна б „договоритись" з ними. Що стосується спеціяльно умови з Совєтами щодо припинення всіх достав зброї для середньо-східніх країн, то Доллес переконаний, що Совєти зламали б таку умову, бо не було б можливости контролювати її. Доллес признав, що „дивлючись вгору на спутніків, не можна забувати того, що під ногами" і що тому не тільки військово - технологічні та збройневі успіхи Совєтів небезпечні для вільного світу, але й психологічно - пропаґандивні, економічні й політичні. Тому він признав конечність більшої співпраці й координації дій між членами НАТО, але теж виключив, щоб ця співпраця мала довести до скасування інших реґіональних військово - політичних бльоків та до перетворення НАТО в такий інструмент міжнародної політики, який міг би стати суперником для Об'єднаних Націй. Доллес заповів виїзд до Парижу вже в половині наступного тижня, на кілька днів перед заповідженим з'їздом „на вершинах" НАТО. Він має розпочатись формально 16 грудня ц. р.

Гаммершилд продовжує наради на Середньому Сході

Єрусалим. — Генеральний секретар ОН Даґ Гаммершилд прибув у минулий вівторок після дводенних нарад в Йорданії до Ізраїлю і відбув довгі наради з прем'єром Бен Ґуріоном та його міністром закордонних справ, Ґолдою Маєр. Крім короткого комунікату, що ті наради стосувались справи ізраїльсько - йорданських прикордонних інцидентів, гори Скопусу і функціонування апарату Перемирчої Комісії ОН — не подано до відома ніяких конкретних подробиць. Однак за газетними коментарями — дотеперішні наради Гаммершилда з йорданцями й жидами не довели до будь - якого успіху. На середу заповіджено дальшу чергу нарад. Так само Гаммершилд перевів довгі наради з діючим головою Перемирчої Комісії, полковником Байроном Лірі, з яким Йорданія відмовилась була співпрацювати, як ніби одностороннім симпатиком Ізраїлю. Єгипетсько - сирійська пропаґанда знову заатакувала З'єдинені Держави, цим разом у зв'язку з приїздом на Середній Схід генерального секр. Гаммершилда. Мовляв, йордансько-ізраїльський конфлікт „штучно спровокували ЗДА", щоб дати нагоду Гаммершилдові вмішатись у середньо-східні відносини.

Зміни в американській дипломатичній службі

Вашинґтон. — З достовірного джерела повідомляють, що в найближчому часі мають настати поважні особисті зміни в дипломатичній службі цієї країни. Мають бути найменовані нові амбасадори до Національного Китаю, Юґославії, Чехословаччини, Греції і Лібії. Після того передбачені ще дальші зміни на постах американських амбасадорів. Досі вирішено вже такі зміни: 1. Карл Ренкін, амбасадор до Національного Китаю, має бути найменований на амбасадора до Юґославії. Деякі сенатори домагаються, щоб Ренкіна перенести з Формози (Тайвану), бо він там працює вже 7 років. 2. Амбасадор до Юґославії Джеймс В. Ріддлеберґер, який працює там від 1953 року, має перейти до Атен (Греція) і зайняти становище Джорджа Аллена, який став директором Інформаційної Аґенції ЗДА. 3. Заступник асистента державного секретаря для справ Далекого Сходу Говард П. Джовнес має обняти становище амбасадора на Формозі, де він вже працював в амбасаді в Тайпеї. 4. Амбасадор до комуністичної Чехословаччини Алексіс Джансон, який там працює вже 4 роки, має зайняти якесь нове становище. 5. 50-річний фаховий дипло- Всі ці зміни мають настати аж в січні, коли Конґрес буде працювати і зможе їх негайно затвердити.

● **2-го грудня** німецький канцлер Конрад Аденауер, що хворів на інфлюенцу, почав працювати. Під час недуги він перебував у своєму домі в Рендорфі.

ПЕРШИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ ШТУЧНИЙ САТЕЛІТ ЗЕМЛІ

На середу 4-го грудня ц. р., заплянувано випущення першого американського штучного сателіта землі (6.4 інчів у промірі і три і чверть фунта ваги). Мають його вистрелити з допомогою велетенської ракети із бази Кейп Канаверал у Флориді. Сателіт засоблений 6 антенами і двома радіопередавачами. „Віконця" на сателіті є частиною сонячних батерій, з допомогою яких будуть діяти радіопередавачі.

ЗДА ЗАЙНЯЛИ КОМПРОМІСОВЕ СТАНОВИЩЕ У СПРАВІ АЛЬЖИРУ

Об'єднані Нації. — Американський амбасадор в Об'єднаних Націях, Генрі Кебот Ладж, заявив у довшій промові на Генеральній Асамблеї ОН в останній вівторок 3 грудня ц. р., що французький парлямент, прийнявши в минулому тижні закон про новий адміністраційний статус для Альжиру, зробив поважний крок в напрямку до розв'язки цієї проблеми. Тому, Об'єднані Нації не повинні робити нічого, що пошкодило б ступневій, мирній і справедливій розв'язці. Однак водночас названий американський представник прославляв посередницьку пропозицію Марокка і Тунісії і признавав, що добра воля цих держав повинна бути використана Францією для розв'язання проблеми Альжиру. Рахуючись з відмовною позицією Франції супроти цієї тунісько-марокканської оферти щодо посередництва, Кебот Ладж висловив надію, що „в недалекій майбутності" Франція скористає з марокканськотуніської пропозиції. Америка — говорив її репрезентант — признає, що Марокко і Тунісія, як безпосередні сусіди Альжиру, мають повну підставу цікавитися подіями в сусідньому Альжирі та бажати собі стабілізації тамошніх відносин. „В міжчасі — казав він буквально — ЗДА вірять, що Франція має дістати дальшу можливість для ведення політичної еволюції в напрямку спільної цілі щодо стабільности і миру в Альжирі в такий спосіб, щоб були оправдані аспірації всіх людей в Альжирі". — Таким чином З'єдинені Держави висловились за тим, щоб дати знову якийсь час Франції для самостійного розв'язування альжирської проблеми шляхом реформ, але й недвозначно підтримували суґестію Тунісії і Марокка, щоб за посередництвом цих двох держав розпочати переговори з альжирськими самостійниками. За пресовими коментарями, Франція не дуже захоплена цим становищем ЗДА, зате арабські країни цілком вдоволені. За кулісами приготовляється резолюції. Деякі держави намагаються довести до компромісу між резолюцією країн і такою, яка була б сприйнятлива для Франції. Арабські країни буцім-то здають собі справу, що не треба провокувати Франції, яка тепер має сильну позицію у західньому світі з уваги на грудневий з'їзд НАТО у Парижі, але й бояться такої стилізації резолюції, яка подобала б на відворот від незалежницького становища альжирського патріотичного світу.

Брентано конферує в Лондоні з МекМілленом

Лондон. — В середу 4-го грудня прибув до Великої Британії міністер закордонних справ Західньої Німеччини д-р Гайнріх фон Брентано. Під час своїх відвідин, які триватимуть два дні, Брентано відбуде наради із британським прем'єром Гаролдом МекМілленом і міністром закордонних справ Великої Британії Селвайном Ллойдом. Наради ці мають бути, як повідомлено офіційно, підготовкою до конференції держав НАТО, що почнеться дня 16 грудня ц. р. у Парижі. Зокрема мали б бути обговорені під час розмов Брентана із МекМілленом і Ллойдом справи британсько - німецьких взаємин. Прибув до Лондону Брентано в заступстві хворого канцлера Західньої Німеччини Конрада Аденауера. Перед своїм відїздом до Лондону Брентано конферував із Аденауером, який дуже затурбований недостачю тіснішої співпраці і координації між державами НАТО. В цьому напрямку німецький уряд випрацював низку пропозицій, які були вже обговорені Брентаном із Доллесом під час останніх відвідин міністра закордонних справ Німеччини у ЗДА. Між іншими справами буде обговорена в Лондоні теж і справа фінансової рекомпенсати за втримування британських військ у Західній Німеччині.

Японія домагається збільшення свого експорту до З'єдинених Держав

Токіо. — Міністер закордонних справ Японії, Аічіро Фуджіяма, промовляючи на зібранні Американської Торговельної Палати в Японії, заявив, що Японія мусить збільшити свій експорт до ЗДА, бо в інакшому випадку вона буде приречена на повільну і неминучу економічну смерть. Під сучасну пору З'єдинені Держави Америки є головним торговельним партнером Японії, яка не тільки купує найбільше товарів у ЗДА, але для якої ЗДА є водночас із цим найбільшим відборцем японських індустрійних продуктів. Суть існуючих труднощів у тому, що Японія, вдержуючи на високому рівні свої закупи у ЗДА, не має можливости водночас із цим продавати до ЗДА таку кількість своїх продуктів, щоб могти втримувати експортово-імпортову рівновагу. Так, наприклад, на протязі перших сімох місяців цього року Японія закупила у ЗДА товарів на суму 600мільйонів долярів більше, як їх експортувала до ЗДА. Якщоб такий стан мав тривати далі, то це мало б фатальні наслідки не тільки для японської економіки, але і для самого існування японської нації.

У СВІТІ

● **4-ох студентів** і трьох інших осіб, які 3-го жовтня ц. р. під час демонстрації проти закриття часопису „По просту" кидали камінням на поліцію, варшавський суд засудив на тюремне ув'язнення від 1 до 3 років.

● **У Кардіффі,** в Валії (Велика Британія) під час розкопин знайдено військовий форт староримських часів (80-ий рік перед Христом).

● **Мати йорданського короля** королева Зейн прилетіла зі Швайцарії до Лондону, щоб відвідати свого 9-річного сина Гассана, який вчиться у приватній школі в Сусексі.

● **За 60 миль на захід від Сіднею,** Австралія, в лісовій пожежі згоріло 150 домів, внаслідок чого 600 осіб залишилися без даху над головою. Втрати від цієї пожежі становлять 2,000,000 фунтів ($4,480,000).

● **В східній частині Альжиру,** коло Боріки 2-го грудня у бою з французьким військовим відділом згинув провідник альжирських повстанців Гені ель-Меккі і три його помічники.

● **В Аммані,** Йорданія, засуджено комуніста Фоада Баклега на 16 років тюрми за підривну діяльність.

● **З Юґославії** повідомляють, що теперішній парлямент буде розв'язаний 23 грудня, а нові вибори відбудуться в березні 1958-го року.

● **Урядовці совєтської амбасади в Римі** відобрали від кравця Анджелля Літріно для Нікіти Хрущова два плащі, дві пари черевиків, чотири краватки і три капелюхи, які совєтський диктатор замовив собі, коли той кравець був у Москві. А в СССР кричав, що там „всього" достаточно".

● **Суд у Вроцлаві,** Польща, засудив на смертну кару трьох поляків, бувших сторожів концентраційного табору в Колдичеві, які знущалися над польськими в'язнями. Вони боронилися тим, що мовляв, робили це з наказу.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник — Ukrainian Daily

FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЗРИВИ ДО ВОЛІ

Зриви до волі такі ж давні, як і сама історія, що власне й складається з темних сторінок тиранії та світлих сторінок боротьби проти неї. Здавалося б, з розвитком цивілізації змагання людства повинні б піти в іншому напрямку, енергія повинна б бути використовувана на нові творчі досягнення та на користування ними. Тим часом нині, в добі атома і штучних сателітів Землі, зриви до волі ще більше актуальні, як були в середньовічній добі, бо існує й загрожує цілому світові тиранія, перед якою бліднуть усі попередні.

Проте, зриви до волі необхідні сьогодні не тільки в країнах, опанованих комуністичною тиранією, але й в тому світі, що має горду назву вільного. Не задля авантюрництва, не задля пригод чи задля фантазії ллється нині кров на широких просторах Африки чи інших колоніяльних континентів, але саме за ту волю, якої не можна заступити нічим іншим. Коли сьогодні коментується боротьбу арабських народів у французьких чи еспанських посілостях в Африці, коли оцінюється змагання індонезійців, то обов'язково видвигається аргументи всіляких економічних та подібних „благодатей", що їх принесли Англія, Франція, Еспанія чи Голляндія колоніяльним народам.

Очевидно, що економічних елементів не можна легковажити, але людина не заслуговувала б на назву людини, якби вона продавала свою волю і свою честь за — як кажуть українці — миску сочевиці. А люди всі створені рівними, без уваги на колір їхньої шкіри! Невже ж ще й сьогодні не розуміють цієї істини ті колоніяльні імперії, які хотіли б накидати африканцям чи азійцям свій „добробут" проти їхньої волі? Англія в цьому відношенні куди далі пішла за духом часу, і її колишні колонії одна за одною — хоч і не без затяжної боротьби — здобували свою волю і незалежність. Тим часом Франція, та сама Франція, що стала поняттям революції проти тиранії, записує ще й сьогодні в історію темні сторінки здавлювання шляхетних поривів до волі.

Правда, справа не є така проста, як це могло б на перший погляд здаватись. Але жадна економічна чи міжнародно-політична комплікація не може перерішувати чи навіть впливати на те, щоб народам відмовлювано їх основних прав на волю, життя і змагання до щастя, бо ці права — невід'ємні. Франція вимагає, щоб альжирці припинили воєнну акцію, і тоді вона з ними буде переговорювати. Це давня тактика і нею користуються всі, включно з англійцями на Кипрі, що одного дня стають перед проблемою активної боротьби залежних за незалежність.

В кожному разі те, що діється сьогодні в Африці, напевно не приносить і не принесе чести й користи Франції і вільному світові взагалі. Не має також виправдуючих обставин факт, що всі колоніялізми в історії людства блідн͏уть перед тиранією та колоніяльною експлюатацією у відношенні народів, поневолених Москвою, як не багато злагіднює французьку чи англійську поведінку й та обставина, що на місце їхнього панування намагається вступити у сто разів гірший комуно-московський імперіялізм. Неволі не можна поборювати неволею, а твердження Линколна, що він так само не хотів би бути поневолювачем, як не хоче бути рабом, принесло б і французам велику користь, якби вони це твердження прийняли і практично застосували.

Американське становище до теперішніх зривів до волі залежних ще народів колоніяльних країн подиктоване до деякої міри складною міжнародною ситуацією, зокрема її союзами з іншими вільними країнами для оборони проти найбільшої большевицької загрози. Проте, Америка не тільки теоретично обстоює ті принципи та ідеї, що лягли в її власне звільнення від колоніяльної залежности та в її конституцію, але й робить з них відповідні практичні висновки, як це доказує хоч би її становище в минулорічній т. зв. суезькій кризі. Очевидно, що в таких скомплікованих часах, як їх переживаємо, державна політика вимагає великої обережности і розважливости.

Коли мова про українське становище до теперішніх зривів до волі, то воно може бути тільки одне: всі народи, малі і великі, білі, чорні чи жовті, розвинені чи відсталі, повинні бути вільними й незалежними, повинні бути господарями своєї землі і панами своєї долі. Ця вимога має бути здійснена негайно, бо лише тоді, як зникне останній слід колоніяльної залежности поза залізною заслоною, тоді не матиме податливого ґрунту і забріхана комуно-московська пропаганда, тоді зменшиться загроза большевизму і тоді легше буде народам за залізною заслоною розправитись із найбільшою тиранією всіх часів — справжньою тюрмою і каторгою народів, якій на ім'я Совєтський Союз.

КОНҐРЕС РОЗСЛІДЖУЄ

Минулого тижня спеціяльна Конгресова Комісія під головуванням лідера демократичної більшости, сенатора Линдона Джонсона, повела переслухування свідків з метою вияснити, у чому полягають занедбання минулих років у будові керованих ракет і міжплянетарних сателітів, і що треба діяти, щоб надолужити відстань, яка виявилась між американськими та совєтськими осягами в цих ділянках. Іншими словами, слідство, започатковане на терені Конгресу, було спровоковане самими большевиками: їхні чванькуваті заяви про винайдення далекосяжних ракет, погрози Хрущова, що „найближча війна вестиметься на американській землі" та успішне вистрелення двох „спутніків" з використанням тієї події для величезної політичної пропаганди в усьому світі, — всі ці події настільки сколихнули американським громадянством, що — як загально стверджують — країна пробудилася з півсну самопевности й самозадоволення.

Идучи по тій самій лінії, яку негайно прийняли Президент і його уряд — що на совєтський виклик треба відповісти посиленими протизаходами — політики Сенату й Палати Репрезентантів хочуть дістати безпосередні інформації від найбільших авторитетів наукового, військового і державно-адміністраційного світу. Заповіджено відразу, що ці переслухання відбуватимуться на апартійній базі. Цей момент дуже сильно підкреслювали як сенатор Джонсон, так і лідер сенатської меншости сен. Новленд і вся американська преса. Це — дуже важливий момент, коли взяти під увагу, що з демократичного боку почали падати на адресу адміністрації закиди в занедбанні, яке спричинилось до того, що большевики випередили Америку своїми „спутніками" та керованими ракетами, а з республіканського боку почали відкидати ці самі закиди на адресу демократичного правління з часів президентури Г. Трумана. Як стверджував „НЙТаймс", „обидві сторони винні в помилковості поглядів, недосконалості законодавства, адміністраційних занедбаннях, промахах при виконуванні плянів і обопільній самопевності". Отож у нинішньому слідстві йде не про шукання винуватця, на якого можна було б скинути всі дешеві закиди, а про шукання шляхів поліпшення на майбутнє. Ствердження давніх помилок потрібні задля їхньої коректури, а не задля їх процесового засуду.

З-поміж численних слідчих переслухань, що їх знає історія американського Конгресу, нинішнє переслухування має справді історичне значення з уваги на ці свої конструктивні цілі і плянування на майбутнє. Переслухування задля ствердження причин, чому втрачено Китай у користь комуністів, не могло привернути Китаю назад; переслухування над причинами демісіонування генерала МекАртура з далекосхідного командування не могло прогнати червоних з Кореї. Але нинішнє переслухування напевно допоможе направити помилки в ділянці військово-технічних дослідів, допоможе засвоїти собі інший підхід до щорічного бюджету й перевести поважні реформи в шкільництві та у використовуванні наукових сил для розвитку країни.

Д-р Едвард Теллер, що його називають батьком водневої бомби, заявив просто, що, на його думку — випередження большевиками Америки у розвитку ракетної зброї — це „програ більша, ніж програ в Перл Гарборі". За головну причину цієї програ він уважає американську „економію масла", в порівнянні з совєтською „економією зброї". Генерал Джеймс Дулітл уважає, що небезпека ситуації полягає в тому, що темп промислового розвитку СССР швидший від темпу ЗДА. Коли десять років тому відношення між американською і совєтською продукцією було як 7:1, то тепер є воно вже як 3:1. Крім названих, зізнавали ще чолові вчені-дослідники з ділянок фізики, хемії і металюрґії, д-р Джон Гаґен, д-р Джон Чіпман, д-р Буш й ін.. Голова Інформаційної Аґенції (розвідчого апарату) Аллен Доллес зізнавав на тайному засіданні. Їхні заяви охоплювали найширше поле — почавши від фахових пояснень з ділянок їхнього наукового знання, через питання співпраці з американськими союзниками до проблеми бюджету і шкіл в Америці включно. Один із них звернув, наприклад, увагу на те, що коли в Совєтах висококваліфікований учений дістає платню 50-кратно більшу, як фабричний робітник, то в Америці він має таку саму, а то й меншу. У справі виміни інформацій щодо нових військово-технічних винаходів, д-р Теллер признав, що зраджування таємниць американських лябораторій союзникам безумовно збільшує риск, що ці таємниці дістануться й до Совєтів, але, мовляв, це риск оправданий і потрібний: бо при тісній співпраці всіх експериментальних станиць у 15-ох країнах НАТО кількість нових винаходів зростатиме таким темпом, що користь перевищить шкоду. Обмірковувано на цих переслуханнях доцільність окремого „прибічного штабу військових дорадників" Президента, створеного з найвищих військовиків, які відійшли на емеритуру: вони, мовляв, не зв'язані вже безпосередньо з окремими родами зброї, не заанґажовані в суперницьких амбіціях армії, фльоти й летунства, цілком незалежні і тому легше можуть охоплювати цілість військових проблем. Генерал Дулітл м. ін. затаврував страх американського громадянства, який плекається особливо в Конґресі, перед зростанням впливів військовиків у державі. „Думаю — заявив цей генерал-учений, — що прийде колись час, коли будемо таки мати генеральний штаб старого типу".

Потверджується, що большевики випередили Америку в розвитку далекосяжних ракет тому, що вони, захопивши німецьку центральну лябораторію в Східній Прусії й вивізши 1,200 німецьких учених — почали працювати над цією зброєю ще від 1944-го року, а американці щойно в 1951-му році. Ця семирічна загайка і стала причиною скорішого вислання в міжпланетарні простори двох штучних московських сателітів. Усі наради, які ведуться протягом тижнів у Білому Домі, в Пентаґоні і тепер в Сенаті над цією проблемою, наставлені на створення такої всебічної могутньої програми, яка надолужила б втрачений час і позбавила б большевиків користей, що їх вони в міжчасі осягнули. Нема сумніву, що це станеться.

ХОЛОДНА ВІЙНА ЗА НОВУ ҐВІНЕЮ

Безуспішний атентат на президента Індонезії д-ра Сукарна, як і започаткована індонезійським урядом минулого тижня антиголляндська кампанія, звернули увагу світової опінії знову не тільки на справу індонезійсько-голляндських взаємин, але й на все ще пекучу проблему ліквідації залишків колоніяльної залежности в деяких країнах світу.

Індонезія, що є найбільшим світовим архіпелагом (громадою островів), визволилась з-під голляндського колоніяльного режиму щойно після другої світової війни. До 1942 року вона, під назвою Східня Індія, була під зверхністю Голляндії, а в роках 1942-45 — під японською мілітарною окупацією. Націоналістичні провідники звільненої з-під окупації Індонезії, д-р Сукарно і д-р Гатта, проголосили 17 серпня 1945 року незалежну Індонезійську республіку, внаслідок чого почалася затяжна війна між індонезійськими незалежниками і збройними силами Голляндії. Тривала ця війна повних чотири роки і закінчилася в листопаді 1949 року договором, в якому Голляндія погодилася передати суверенність над усією Індонезією урядові республіки З'єдинених Держав Індонезії, незалежність яких визнали інші держави світу. Так в 1950 році під назвою республіки Індонезії стала ця країна 60-ою державою в Об'єднаних Націях. Але ні в 1949-му, ні в 1954 р., після розв'язання персональної унії між Голляндією й Індонезією, не влучено до цієї республіки, не зважаючи на домагання індонезійських націоналістів, Західнього Ірiяну або т. зв. Голляндської Нової Ґвінеї. І це стало початком затяжного конфлікту між республікою Індонезії і Голляндією.

Голляндська Нова Ґвінея (Західній Ірiян) охоплює західню частину острова Нова Ґвінея і займає 151 тис. кв. миль із 775 тисячами населення під правлінням голляндського губернатора й крайової ради. Головним багатством тієї країни і головними сировцями, що їх звідти експортують, є нафта і дерево. Під голляндською залежністю перебуває Західній Ірiян з 1602 року.

Останніми місяцями індонезійський уряд відновив пропаґандивну й дипломатичну кампанію за приєднання Західньої Нової Ґвінеї до Індонезії. Добиваючись визнання своєї суверенности над Західньою Новою Ґвінеєю, індонезійський уряд звернувся до Об'єднаних Націй з пропозицією заініціювати нові переговори між Індонезією і Голляндією в справі державної приналежности спірної території. Цю пропозицію Об'єднані Нації відкинули, вважаючи, що державна зверхність Індонезії над Західнім Ірiяном була б для тієї країни таким самим чужим державним пануванням, як є ним голляндський режим, тим більше, що збоку самого населення досі не висловлено бажання належати до Індонезії.

У відповідь на відмову Об'єднаних Націй індонезійський уряд, спираючись на домаганнях націоналістичних кіл, підтримуваних комуністами, почав на терені самої Індонезії протиголляндську акцію, метою якої є примусити Голляндію зректися суверенности над Західньою Новою Ґвінеєю і передати її під суверенність Індонезії.

Цікава й характеристична започаткована індонезійцями потиголляндська кампанія особливо методами і засобами, з допомогою яких хочуть вони перемогти Голляндію у веденому з нею спорі. Веручи до уваги факт, що в більших містах Індонезії живе 48,000 голляндців і що в їх руках знаходиться 40 процентів копалень нафти, плянтацій цукру, кавчуку, тютюну та какао і понад 70 процентів корабельного тоннажу, індонезійці вирішили вдарити Голляндію по кишені. Для цього започаткували вони широку акцію бойкоту голляндців-мешканців тієї країни, відмовляючись обслуговувати їх в ресторанах та крамницях, постачати воду й електричний струм для голляндських домів, забороняючи видавати часописи і журнали голляндською мовою і припинивши летунську службу між Голляндією і столицею Індонезії, Якартою. Водночас із цим проголошено в понеділок 2 грудня 24-годинний протестаційний страйк проти всіх голляндських підприємств в Індонезії. Проголошений страйк охопив всі копальні нафти, сотні плянтацій тютюну, кавчуку, пальмової олії і какао, як також крамниці, банки, імпортово-експортові доми, корабельні пристані і доки, фабрики і готелі. Заборону голляндських часописів (в тому числі 6 щоденників) і журналів мотивує індонезійський уряд „провокативною активністю" голляндської преси, „спрямованою на розбиття ідонезійської єдности". Очолює і переводить усю антиголляндську акцію сам індонезійський уряд під проводом свого прем'єра Джуанди.

Голляндський уряд і голляндська публічна опінія зберігають покищо спокій і поміркованість в усіх своїх заявах і заходах, зв'язаних із загостреною ситуацією в Індонезії, зокрема із загрозою втрати велетенських капіталів, вкладених у розбудову індонезійської індустрії. Уряд Голляндії пильно стежить за розвитком цієї ситуації і навіть, як повідомляють, уже обмірковував пляни можливої евакуації голляндських громадян з Індонезії. Поміркованість і спокій голляндського уряду базуються на вірі в перевагу „здорової думки" серед загалу індонезійського населення і в переконанні, що індонезійський уряд не піде ні на які „нерозсудливі акції". Все ж таки, цей спокій Голляндії не виключає того, що, вдарена дошкульно по життьових інтересах своїх громадян в Індонезії, Голляндія, не зважаючи на своє, здавалося б, непримирне становище, піде на якусь розв'язку справи Західнього Ірiяну (Нової Ґвінеї) і знайде спосіб дальшого співжиття з Індонезією.

ПРЕДТЕЧІ ХРУЩОВА

До ряду публікацій, які освідомлюють англомовний світ про те, чим є поправді большевизм, слід зарахувати книжку „Терористи" Роберта Пейна, яка недавно вийшла в Ню Йорку. В її підзаголовку подано, що це — „історія попередників Сталіна". А ми додамо, що це — історія його наслідників також, таких самих терористів, як і Сталін, з тією різницею, що до помочі їм прийшли найновіші винаходи з ділянки науки й техніки. Отже, ці новітні терористи шантажують рештки вільного світу — атомом, гідрогенною бомбою, далекосяжними ракетами, і врешті — „спутніками".

Крім скромного числа науковців та студентів, що вивчають окремі ділянки історії, ця доба „предтеч комунізму" майже незнана не то американській публіці, але й для нас, українців, це — „передпотопові часи". Тим часом минуло заледве п'ятдесят років, як імена трьох найбільших терористів-революціонерів царської Росії сколихнули весь світ, роками не сходили зі шпальт тодішніх часописів, були предметами гарячих дебат по парляментах тодішніх держав. Також минає ледве вісімдесят років, як голосним стало ім'я четвертого терориста, яке в тодішньому політичному світі вчинило малощо меншу сенсацію, як поява совєтського штучного місяця в наших днях, пише один поважний американський часопис, рецензуючи появу цієї книжки — про перших комуністичних терористів світу.

На думку Роберта Пейна, предтечами кривавого Сталіна (Хрущова і Ко — Л. М.) були Сергій Нечаєв, Андрей Желябов, Ігор Сазонов та Іван Каляєв. Всі вони мали одну спільну мету: скинути ненависний царський деспотизм, а вслід за тим дати „волю" тим, що її не мали.

Нечаєв, син хатнього маляра, мав у тодішніх часах назву „Маккіявелі тотальної революції". Аморальний „геній" деструкції, що мав у собі деякі риси недавнього Гітлера — в своєму пересвідченні, що є носієм великої місії нового світового ладу, і як Гітлер (пише автор книжки „Терористи") був здібним, пориваючим маси промовцем та організатором кривдженої бідноти. В своєму „Революційному Катехизмі", що його він уклав разом із Мих. Бакуніним в 1869 році, мавши всього 23 роки, він радів думкою, як „мала горстка фанатиків може знищити всю цивілізацію"... В одному своєму памфлеті подає він таку дефініцію революції: „Жахливе, тотальне, універсальне і нещадне знищення". При цьому подає методи повної інфільтрації соціяльного життя кожної країни, отже методи, що їх вповні перейняв був Сталін та його наслідники.

Другий з черги терорист, Желябов, селянський син, нащадок донських козаків, що дістав від самого Леніна „почесну" назву „справжньої машини нашої революції", був головним організатором убивства царя Александра II в 1881 році.

Третій терорист — Сазонов, батько якого був багатим купцем, убив у 1904 році російського міністра внутрішніх справ фон Плеве.

Четвертий терорист — Каляєв був убивником великого князя Сергія. Про нього автор подає, між іншим, таке: перший атентат йому не вдався, бо в кареті, якою їхав князь, були біля нього дружина й двоє дітей. „Пожалівши" таким чином родину, він ждав на морозі кілька днів і ночей, щоб зустріти князя одинцем і „чесно" його замордувати...

Книжка „Терористи" читається цікаво й легко. Автор її користується першорядними джерелами, листами, щоденниками, спогадами численних осіб та поліційними архівами. Переглядаючи цю книжку, тиснеться на папір думка: яка ж різниця між тими садистами й демонами російської революції і сучасними її вожаками, що їх еманацією є теперішнє політбюро і його речник, Хрущов? В їхніх новітніх арсеналах світової революції сконцентрована пекельна нищівна сила. Як пише відомий тижневик „Нюзвік" з 21 жовтня ц. р., „Треба було нам Пірл Гарбору в 1941-му році, щоб об'єднати нас. Дай, Боже, щоб штучний совєтський сателіт об'єднав нас знову в 1957 році!"

Слідкуючи за поведінкою чільних мужів цього краю, військовиків, учених та політиків, переконуємось з кожним днем, що це об'єднання не за горами, що воно доконає й друге „чудо", як це сталося після 1941-го року у цій державі з її колосальними можливостями й ресурсами. В обличчі загрози новітніх „терористів", нащадків та учнів Нечаєвих, Желябових, Сазонових та Каляєвих.

Л. М.

Матеріяльні втрати внаслідок автових катастроф

Ню Йорк. — Керівник відділу для відшкодування при забезпеченевих компаніях — Томас Н. Бовт обрахував, що матеріяльні втрати внаслідок автових катастроф в цьому році винесуть понад 7 більйонів долярів. Він обрахував, скільки ці втрати виносили в перших 9-ох місяцях цього року, і додав до цієї суми ті втрати, яких можна сподіватися в трьох останніх місяцях цього року, і прийшов до висновку, що американці втратять у зв'язку з нещасливими випадками на шляхах в цій країні 7,255,000,000 долярів. В цій сумі містяться винагороди за матеріяльні втрати, направа розбитих авт, винагороди адвокатам і лікарям, видатки асекураційних компаній і втрати внаслідок неприсутности при праці. Коли б цю суму розділити між всіх 171,790,000 мешканців цієї країни, то на кожного припало б по 42,23 долярів.

Д-р М. Дудра

З ЖЕНЕВИ ДО ТАНЖЕРУ

(З відвідин Европи)

(8)

По півгодинному постою в Барсельоні, о год. 8.30 вечером, всіли ми до мадридського поїзду, де кондуктор знову стягнув з нас якийсь додаток, цим разом „за місце", дармащо ми зовсім не просили його. Це був звичайний еспанський поїзд, хоч і найкращий, який курсує на цій лінії. Тут ми власне переконалися, що в Еспанії їзда навіть найкращим поїздом, з винятком „тафа" і „тальга", не належить до приємних. Еспанські поїзди старі, забруджені та повільні, а при тому дуже коливаються. В першій клясі видко ще сліди колишньої елеґанції, але тепер вони гірші як вагони другої кляси в багатьох інших країнах. Вони мають плюшові сидження та, [illegible], але все це витерте, поплямлене та затухле. З одного були ми вдоволені, а саме, що в великій сепаратці був, крім нас, тільки один пасажир, так що ми могли вигідно простягнутись на лавці і переспати ніч.

Заснули ми аж десь коло півночі, коли наш співпасажир еспанець „виговорився", на чому він дуже настоював, хоч бачив, що ми не знаємо ані слова по-еспанськи. Він власне напосівся переконати нас, що і „на міґи" можна багато наговоритися. Наш сон перервала поліційна контроля особистих виказок, яка пригадала нам, що Еспанія — поліційна держава. Убоге враження зробив на нас вагон-ресторан з накритими грубим лляним полотном столами та з обдряпаним столовим накриттям. Це були ми також [illegible] еспанською кухнею, яка є зовсім відмінна від усіх інших европейських кухонь. Спеціяльна олива і часник, якими еспанці заправляють всі потрави, надають їм своєрідного смаку, до якого треба звикнути. Багато чужинців не може звикнути до цієї кухні навіть по роках побуту в Еспанії. Тяжко було нам також зговоритися з еспанськими кельнерами, бо тільки один з них знав кілька слів по-французьки.

Збудившись ранком, ми з цікавістю оглядали краєвид. Нас вражала убогість околиці — жовто-червона, випечена сонцем земля, горби, скелясті гори, вряди-годи збіжжя чи оливкові дерева або стадо кіз; на подвір'ях рідко розкинених халуп коні, осли або воли архаїчним способом молотять збіжжя, розтоптуючи його копитами; на дорогах час від часу з'являється авто, яке переганяє повільних ослів та волів. Подібні краєвиди бачили ми пізніше в околиці Мадриду та в дорозі зі столиці Еспанії до Ґібральтару. Оглядаючи їх, ми зрозуміли, чому еспанці нарікають, що їхня країна перенаселена. Їх є всього 28 мільйонів на такій великій території, але ж більшість цієї території — неужитки або дуже лихої якости земля, яка потребує наводнення.

О 9-ій годині ранку поїзд прибув до Мадриду. Ми з жахом ствердили, що за 12 годин їзди наше ясне убрання зовсім почорніло, а руки і лице вкрилися сажею. Умитись у вагоні, при такім теліпанні поїзду, було не легко. Та, на щастя, ніхто із знайомих не бачив нас в такому стані, бо наш приятель, який мав нас зустріти, пішов помилково на іншу стацію і ми самі добились до його помешкання, умившись перед тим на двірці. Тут ми знову переконались, що й „на міґи" можна порозумітись. Річ в тому, що еспанці це рішуче „одномовний" народ. Тут рідко можна зустріти людину, яка говорила б не то англійською мовою, зовсім відмінною від еспанської, але навіть спорідненою французькою. В цілому двірці ми не знайшли ані одної людини, яка вміла б якусь чужу мову. Усі, кого ми запитали в англійській та французькій мовах, із гордістю заявляли, що вони говорять „солєменте еспаньоль" (тільки по-еспанськи). В Еспанії, на відміну від решти Центральної та Західньої Европи, де є повно перекладачів і де в багатьох випадках легко можна порозумітися безпосередньо англійською чи якоюсь іншою світовою мовою, — люди, які знають одну чи дві чужі мови, є прямо предметом подиву. В такому положенні є, зокрема, група українських студентів в Мадридському університеті, кожний з яких знає принайменше дві-три мови. Еспанці подивляють їх і заздрять їм. А коли вже знайдеться такий еспанський студент, що знає одну-дві чужі мови, як, наприклад, наш провідник на туристичному автобусі з Мадриду до королівського палацу Ель Ескоріялу, який говорив по-англійськи і по-французьки, то його просто розривають туристичні аґенції. Предметом подиву були навіть ми, коли по кількох днях побуту в Мадриді вивчили щось коло двох сот слів. Незнання мов в Еспанії пояснюється тим, що ця країна ще донедавна була зовсім ізольована від решти Европи. Лише тепер, коли еспанський уряд погодився на американські військові бази і старається розбудувати туристичний рух, ситуація починає поволі змінюватися. Але це покищо тільки „крапля в морі".

6. Столиця Еспанії

Найбільшою несподіванкою в Еспанії була для нас сама столиця цієї країни. Знаючи в загальному, що Еспанія належить до відносно відсталих та бідних аґрарних країн Европи, ми ніяк не сподівалися, що Мадрид це таке гарне, чисте та модерне двомільйонове місто. Він, власне, потверджує часто повторювану фразу, що Еспанія це країна контрастів — убога, хоч і незвичайно цікава, мальовнича та романтична провінція і пишна, елеґантна столиця. Своєю величиною, багатством і елеґантністю з Мадридом конкурує тільки Барсельона, але вона, побіч елеґантних дільниць, має багато фабрик, які псують її загальний вигляд, в той час, коли Мадрид — це виключно столичне місто.

В порівнянні з багатьма столичними містами Европи, зокрема з Лондоном, Парижем і Римом, Мадрид — це молоде місто, що власне зумовлює його модерність. Історія Мадриду, як столиці, датується щойно від 1561 р., коли король Филип II переніс свій двір з Толедо до мадридського Альказару, тобто замку, збудованого на місці давньої мавританської фортеці (в Еспанії майже кожне місто має альказар). У цей час Мадрид мав всього 60,000 мешканців. Здогадуються, що Филип II вибрав саме це місто на столицю через його центральне положення та знаменитий клімат (Филип II дуже хворував). Звідси він міг також, в погідні дні, слідкувати в далековид за поступом праці над будовою віддаленого за 50 кілометрів від Мадриду Ель Ескоріялу, величавого монастиря та літньої королівської резиденції і мавзолею еспанських королів у стіп гір Ґвадаррама. В 1734 р. мадридський Альказар упав жертвою пожежі, і тоді на його місці збудовано Королівський Палац, в якому мешкали еспанські королі аж до 1931 р., коли, з проголошенням Другої Еспанської Республіки, король Альфонс XIII пішов на вигнання. Сьогодні цей пишний палац, з прекрасним „Орієнтальним Городом" та парком, стоїть порожній і його показують туристам як музей. Генерал Франко мешкає й урядує в меншому королівському замку „Ель Пардо", за 12 кілометрів від Мадриду. Мадридський Королівський Палац мав би знову господаря, якби, згідно з плянами, на еспанський трон вступив син теперішнього претендента на трон, Дон Хуана, який, однак, мріє радше про монастир як про королівський престіл.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Лос Анджелес, Каліф.

Листопадове Свято.

3 листопада в греко-католицькій українській церкві відправлено панахиду за поляглих героїв Листопадового Зриву, а по полудні Українська Централя влаштувала Академію, яка відбулася в данській авдиторії в Лос Анджелесі.

Свято відкрив голова Централі п. Т. Ноґаш, при чім повстанням з місць і мовчанкою публіка вшанувала поляглих героїв.

В мистецькій програмі виступив чоловічий хор при Українській Централі під орудою диригента Д. Венка і проспівав „Американський гимн", пізніше „Встає хмара з-за лиману", муз. М. Лисенка та „Літа орел", також музика М. Лисенка, з сольоспівом п. В. Пащенка. „В день першого листопаду" С. Черкасенка продеклямував п. Л. Словський.

В рефераті інж. О. М. Тишовницький вказав, як Україна виступала, як правне тіло, що стало прецедентом для майбутности. Листопадовий Чин був виявом цілого українського народу, цей зрив за 600 років неволі від Болеслава Юрія з 1340 р. був взірцем державницької зрілости. Прелеґент говорив про епопею країнської Галицької Армії, згадуючи й про себе, як учасника в чотирокутнику смерти і інших боях, та тих всіх, що встелили трупом не тільки Галичину, а й цілу Україну. Листопадовий Чин, століттями підготований, стихійно зростав і збудив в народі геройство. Проминуть віки, а Перший Листопад буде провідною ідеєю.

„Молитву" продеклямувала з чуттям панна О. Романюк.

Під час перерви від ОбВУА інж. Л. Романюк попросив присутніх зложити жертву на українських воєнних інвалідів, і зібрано 84 долярів.

Ще раз виступав чоловічий хор і проспівав „Молитву", а дві маленькі дівчинки в українських строях піднесли диригентові Д. Венкові квіти. Зокрема дякував йому й голова Централі і згадав, що диригентові саме тепер стукнула шістдесятка, то публіка спонтанно заспівала „Многая літа".

Відспіванням українського гимну закінчено свято.

В ожиданні Митрополита Іоана.

На далекому заході Америки є українська православна церква Юрія Переможця в Портленді, з своєю філією в Спрінґфілд в стейті Каліфорнія, під духовни проводом Впреосв. Митрополита Іоана. Парафія в Лос Анджелесі заснована 1951 р., першим настоятелем церкви був український о. А. Селепина. За другого настоятеля церкви о. Василя Уманця парафіяни спромоглися в 1954 р. купити власний будинок, який спорядили на храм Божий, приміщення для священика, а в сутеренах є кухня та заля для обідів або сходини.

10 листопада ц. р. парафіяни Святоандріївської церкви почули радісну вістку, що найвищий ієрарх української православної церкви в Америці Владика Митрополит Іоан прибуде 15 грудня до Лос Анджелесу на храмове свято і посвячення храму Божого. Це небуденна подія і велике щастя для православних українців вітати тут одинокого духовника провідника, що остав ще при житті з тих ієрархів, які продовжували працю Київської Матірної Церкви, яка відродилась діями Всеукраїнського Православного Церковного Собору в св. Софійському Соборі в Києві 1921 р. під духовним проводом Первосвятителя тієї церкви Митрополита Василя Липківського. Від Києва до Лос Анджелесу далека і тяжка дорога і хоч Рідна Матірна Церква в Україні зліквідована безбожною владою, що замучила і вбила двох митрополитів (Василя і Миколая), 30 єпископів, сотні священиків та тисячі вірних, то люди, які вийшли з рідних земель України, задержали свою прадідівську віру, українські церковні обряди і звичаї і де вони оселюються, там ставлять власні храми Божі і вітають своїх високих церковних достойників, що прибувають на місця посвячувати ті храми та несуть слово Боже і Христову науку в далекі чужі сторони матірною українською мовою.

Прощання душпастиря

3 листопада ц. р. церковна громада українців греко-католиків відчула велику втрату, бо мусіла попрощати свойого настоятеля церкви о. К. Бердара, якого перенесено з золотого заходу на далекий схід Америки. Прощання влаштувала громада таки в церкві зараз по тихій Службі Божій. Коло 30 наймолодших вірних, дітей „Рідної Школи", уставилися в шпалір, а малий Р. Скробко виголосив палку промову, при чім дві дівчинки вручили о. Бердарю квіти в знак подяки. Настоятель церкви о. К. Бердар був не тільки примірним душпастирем в Лос Анджелесі, він довгі часи доїжджав і до Сан Франсіска та допоміг зорганізувати і там українську греко - католицьку парафію, яка тепер вже самостійна, він доїжджав і до Арізони, щоб і там не оставити своїх вірних без церкви. Він був всім своїм єством відданий служінню церкві і своїм парафіянам, а крім того з своїми палкими проповідями виступав в телевізії та американських церквах. Всі його проповіді були добре обґрунтовані, і ними він інформував американський загал про українську церкву і Україну. Він сам уродженець ЗДА, але про український нарід та українську церкву, закуту на рідних землях, він добре знає.

Як добрий провідник своєї церковної громади, він за час свого перебування тут від червня 1951 р. допровадив не тільки до цілковитого сплачення боргів за купно храму Божого, але й придбав ще готівку на будову нової церкви. Пригадати б те велике торжество спалення морґеджового документу.

О. К. Бердар був і добрим громадським діячем, він своєю громадською роботою здобув повагу не тільки для себе, як людини, але й як душпастиря для церкви і своєї церковної громади. В доказ цього є й те, що як українська греко - католицька громада святкувала річницю своєї церкви, то в тім святі взяло участь багато українців, без різниці віровизнання.

Загальні Збори Української Централі

Хоч на Піврічних Загальних Зборах, що відбулися 10 листопада в домівці Централі в Лос Анджелесі поставлено на порядок нарад аж 9 точок, включно з відчитанням протоколу та звітами керівних і контрольних органів, то провідною точкою була справа продажу власної парцелі та набуття власного дому, який зватимуть Українським Народним Домом. З прочитаних звітів виходить, що до розпорядимости купна своїть готівка приблизно 26,000 долярів. Це така сума, з якою можна розраховувати на купно більшої і відповідної рухомости, маючи на увазі, що українська громада тут буде й далі зростати. В тій цілі обрано спеціяльну комісію, яка має підшукати відповідний будинок, щоб його закупити.

Повстанням з місць і мовчанкою Загальні збори вшанували пам'ять померлого члена і колишнього секретаря Української Централі бл. п. д-ра Г. Скегара.

По зборах відбулися організаційні сходини українського жіноцтва з наміром заснувати Відділ Союзу Українок Америки в Лос Анджелесі.

Курси українознавства для молоді

На засіданні 7 жовтня Педагогічна Рада Курсів Українознавства в Лос Анджелесі ствердила, що курси проваджені в минулому півріччі мали певний успіх і схвалила продовжувати ті курси та доповнити їх новими дисциплінами. Цьогорічні Курси Українознавства розпочато 12 жовтня, при чім уведено ще такі нові предмети: історію української літератури, що викладає доц. В. Гаєвський, історію українського мистецтва, — викладач пані Н. Березовська та історію образотворчого мистецтва, — викладач графік В. Баляс. Виклади з історії України продовжує і в цьому курсі д-р А. Вусик, а географію України інж. Л. Романюк. Згодом викладатимуть і інші предмети.

„Рідна Школа" в Лос Анджелесі

При Українській Централі в Лос Анджелесі зорганізовано українську школу для дітей шкільного віку вже кілька років тому. Спочатку вона існувала, як суботня школа, відвідувало її небагато дітей, але цілий час вона не переривала своєї діяльности. Спершу учила там пані Валей, потім пані Н. Березовська, опісля п. Зозуля, а цього року навчання з дітьми розпочала знов пані Н. Березовська. Тепер школа має свою назву „Рідна Школа", а пані Н. Березовська нав'язала зв'язки з Педагогічною Радою УККА, одержує учительську пресу дбає про бібліотеку для дітей і веде вихy, але успішну працю. Дітей тепер ще не багато, всього понад двадцятеро, зате багато відділів. Не легка то справа вести таку науку, але такою методою задоволені всі, хотяй самій учительці висихає в горлі з надмірного говорення і утоми.

Коли говорити про успіхи, то можна навести їх багато. Згадати б побіжно ті всі виступи на загальних громадських імпрезах, де діти пописувалися таки добре, були й шкільні імпрези, як закінчення шкільного року, Николайко, ялинка, а останньо прощання настоятеля церкви о. К. Бердара. Українська спільнота з душевним вдоволенням глядить на свій доріст, але батьки, що мають дітей в шкільному віці, не повинні здержувати їх від навчання рідною мовою, а посилати їх до „Рідної Школи", бо тим вони не шкодять, а помагають своїм дітям бути ще ліпшими, ще кращими, самопевними і відважними.

А. Вусик

З нових видань

ДВІ СВЯТОМИКОЛАЇВСЬКІ П'ЄСИ

Як зближається місяць грудень, то вся дітвора вижидає його нетерпляче, бо тоді до наших шкіл, загощує св. Миколай, — добродій та опікун дітей і приносить їм гарні дарунки в нагороду за добру поведінку, любов батьків і рідних та рідного краю. З-поміж численних святомиколаївських п'єс, які появилися друком в останніх роках, на увагу заслуговують п'єси Іванни Савицької та Лесі Храпливої.

Перша п'єса — це „Гість із неба", 1) — то немов жива картина з нашого життя на еміґрації. Тут у трьох сценах показано, як діти чекають приходу св. Миколая, бачать його приготування дарунків для чемної дітвори, а також кару в пеклі тих дітей, які обкрадали й обманювали своїх батьків, сварилися, не дбали про чистоту рідної мови та її забували. Ці останні оніміли в пеклі. П'єса І. Савицької учить дітей любови рідного краю, послуху батькам і духовним та світським виховникам і грозить пекельною карою за забуття рідної мови. Акція п'єси жива, цікава й ефектовна на сцені. Належить відмітити також додані при кінці книжки ноти до пісень у п'єсі, скомпоновані І. Недільським. Ці пісні оживляють акцію та надають їй ще більшого темпа й руху.

„Найбільший дарунок" 2) — це золота скринька, що її приносить св. Миколай у дарунку українським дітям. В ній найцінніший скарб: любов до рідного краю. Та поки св. Миколай принесе цей дарунок на землю разом із іншими дарунками, між які чортик наклав різок і „каміксів", скриньку викрадає Відьма, яка приїхала на мітлі з Кремлю та разом із чортиком ховає її під землею. Але віднаходить її з допомогою золотої шаблюки, добутої у тисячелітньої бабусі з київських печер, гуцулик Івась — янголик, якого — як післанця між відділами УПА вбили вороги. За це св. Миколай робить його справжнім янголом із крилами. Св. Угодник відчиняє золотим ключем скриньку, виймає найцінніший скарб, дає янголам і доручає:

Несіть його по світі, янголята,
Усюди, де тільки українська
[хата,
Бо чемні, добрі українські діти
Зуміли Дар Великий
[заслужити;
А дару більшого на світі
[я не знаю,
Як та любов, що до свойого
[Краю!

Акція цієї п'єси, на небі і на землі, виконується з допомогою фільмового мистецтва, фольклорного й переказового матеріялу. Подія зактуалізована фактами наших днів. Сценічне виконання вимагає дбайливої підготови, але за те дає великий ефект. П'єса Лесі Храпливої — це одна з кращих святомиколаївських п'єс.

В. Лев

1) Іванна Савицька. Гість із неба. Миколаївська вистава в трьох відслонах. Накладом „Учительської Громади". Ню Йорк, 1955, 16 стор.

2) Леся Храплива. Найбільший дарунок. Свято-Миколаївська сценка в 6 відслонах. Мюнхен, 1956. Накл. П. Пашника, 16 стор.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗУ!

● Винстон Черчил скінчив минулої суботи 83 роки. При цій нагоді пригадують, що коли в 1953 році він мав атаку, яка частинно його спаралізувала, то уряд промовчав цю вістку. Після двох місяців недуги Черчил вернувся був до праці.

• ПОВІДОМЛЕННЯ •

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК у США
11½ Вест 26 вул. Ню Йорк

ЗАСІДАННЯ СЕКЦІЇ АНТИЧНОЇ ІСТОРІЇ
відбудеться
в НЕДІЛЮ, 8-го ГРУДНЯ 1957 р. — о год. 5-ій по пол.,
в приміщенні УВАН у США.

ДОПОВІДЬ —
проф. А. В. КОТОВИЧ:
„Історичний процес в Ілірику. Болгарія і охрещення України-Руси".
Вхід вільний.
Керівництво Секції

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК у США
11½ Вест 26 вул. Ню Йорк

НАУКОВЕ ЗАСІДАННЯ
ФІЛОСОФІЧНОЇ СЕКЦІЇ УВАН у США

ДОПОВІДЬ —
д-р І. П. ЛИСЯК-РУДНИЦЬКИЙ:
„ТЕОРІЯ КУЛЬТУРНИХ КРУГІВ (Шпенглер, Тойнбі) ТА ЇЇ КРИТИКА".

Засідання відбудеться
в СУБОТУ, 7-го ГРУДНЯ 1957 р. — о год. 4-ій дня,
в приміщенні Академії.
ВХІД ВІЛЬНИЙ.
Керівництво Секції

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА

ТРЕТІЙ КУРС ВИКЛАДІВ
УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНОЗНАВСТВА,
академічного року 1957-58

— відбудеться —
в днях 6-го і 7-го ГРУДНЯ 1957 р.

ПРОГРАМА:

П'ЯТНИЦЯ, 6-го ГРУДНЯ 1957 — год. 6-8:10 веч.
в залі НТШ, 302-304 Захід 13-та вул. в НЮ ЙОРКУ:

1. К. КИСІЛЕВСЬКИЙ: Історична відміна української мови. Год. 6-6:40;
2. М. ВЕЛИЧКІВСЬКИЙ: Економіка України. Год. 6:45-7:25;
3. В. ЗАГАЙКЕВИЧ: Слово о Полку Ігореві — III. Год. 7:30-8:10.

СУБОТА, 7-го ГРУДНЯ 1957 р. — год. 4-6:30 по пол.
в залі НТШ, 302-304 Захід 13-та вул. в НЮ ЙОРКУ:

1. В. ЛЕВ: Семінарійні вправи. Читання і інтерпретація поетів „Молодої Музи". Год. 4-5;
2. В. ЛЕВ: Українські символісти — II. Год. 5:05-5:45;
3. Д. ГОРНЯТКЕВИЧ: Українські іконостаси в документах і пам'ятках. (Виклад ілюстрований). Год. 5:50-6:30.

Дирекція У. У.

У НЕДІЛЮ, 22-го ГРУДНЯ 1957 р.
у великій залі УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ в НЮ ЙОРКУ
— відбудеться —

СВЯТОЧНИЙ ВЕЧІР
ДЛЯ ВШАНУВАННЯ
сл. п.
проф. М. ГРУШЕВСЬКОГО

на якому виступлять:
проф. Г. КОСТЮК (Подоляк), проф. І. КРИЛОВ, проф. Іг. СОНЕВИЦЬКИЙ, д-р М. СТАХІВ та інж. К. ТУРКАЛО.

ПОЧАТОК о год. 5-ій по пол.

Докладну програму вечора буде подано в наст. оголошенні. Просимо чисельною участю вшанувати пам'ять нашого Великого Діяча і Науковця!

Діловий Комітет

УКРАЇНСЬКИЙ ВІДДІЛ ПРИХИЛЬНИКІВ АНТИБОЛЬШЕВИЦЬКОГО БЛЬОКУ НАРОДІВ в АМЕРИЦІ (ПАБНА), станиця в НЮ ЙОРКУ
— влаштовує —
ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА

ВІЧЕ
з доповіддю гостя з Европи,
проф. Радаслава Островського,

Президента Білоруської Народної Ради та Містоголови Ради Народів АБН.

Віче відбудеться
в П'ЯТНИЦЮ, 6-го ГРУДНЯ 1957 р.
о год. 7:30 веч.
в новопридбаному домі Організацій Визвольного Фронту при 315 Е. 10-та вулиця в Ню Йорку.

ПО ДОПОВІДІ — ДИСКУСІЯ.

ГОСТЯМ РАДІ! ВХІД ВІЛЬНИЙ!

ПАБНА

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
Кружка Пластприяту в Ню Йорку
— відбудуться —
в СУБОТУ, 7-го ГРУДНЯ 1957 р.
о год. 5-ій по полудні
в ПЛАСТОВІЙ ДОМІВЦІ — 144 Друга Еве., Ню Йорк.

Просимо ласкаво всіх членів Пластприяту, всіх батьків Пластової молоді та всіх українських громадян — взяти численну участь у тих Заг. Зборах!

Управа ПЛАСТПРИЯТУ

Увага! **ДІТРОЙТ, Міш.** **Увага!**

МЕТРОПОЛІТАЛЬНИЙ ВІДДІЛ
УКРАЇНСЬКОГО КОНҐРЕСОВОГО КОМІТЕТУ АМЕРИКИ
в ДІТРОЙТІ

ЗАПРОШУЄ ВСЕ УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО НАШОЇ МЕТРОПОЛІЇ
на

ДОПОВІДЬ

НА ТЕМУ: **ЗАВДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАУКИ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ,**
яку виголосить гість з Европи,
голова Наукового Товариства ім. Шевченка

ПРОФ. Д-Р **ВОЛОДИМИР КУБІЙОВИЧ**

з доповненням
визначного діяча пластового руху в Україні та на еміґрації

Д-РА **АТАНАСА ФІҐОЛЯ**

на тему **УМОВИНИ ПРАЦІ НАУКОВОГО ОСЕРЕДКУ НТШ у САРСЕЛІ,**

у НЕДІЛЮ, дня 8-го ГРУДНЯ 1957 р. — о год. 2-ій по пол.

в залі УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ — при вул. МАРТІН, ч. 4655.

УКРАЇНЦІ! Не проминімо рідкісної нагоди прослухати доповідей Тих визначних наукових та політичних діячів нашої сучасности;

ВХІД НА ЗАЛЮ ВІЛЬНИЙ. КОМІТЕТ

Союз Товариств Прихильників Української Народної Республіки

МАЄ ШАНУ ЗАПРОСИТИ УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО
на

ПУБЛІЧНИЙ ВИКЛАД
Миколи ЛІВИЦЬКОГО

Голови Виконного Органу УНРади і керівника ресорту Закордонних справ

на тему: **СУЧАСНЕ МІЖНАРОДНЄ СТАНОВИЩЕ І УКРАЇНСЬКА ВИЗВОЛЬНА АКЦІЯ.**

Доповідь відбудеться
в НЕДІЛЮ, 15-го ГРУДНЯ 1957 р.
в залі JUNIOR HIGH SCHOOL,
ріг Avenue "B" і 6-ої вулиці, NEW YORK CITY.

ПОЧАТОК о год. 6-ій вечора. **ГОЛОВНА УПРАВА**

Увага! **БАБИЛОН і ВЕСТ АЙСЛИП!** **Увага!**

ТОВАРИСТВО ім. ГЕТЬМАНА ІВАНА МАЗЕПИ,
433 Відділ УНСоюзу в ВЕСТ АЙСЛИП
— влаштовує —
в НЕДІЛЮ, 8-го ГРУДНЯ 1957 р.
в УКРАЇНСЬКІЙ ГАЛІ — при Holy Avenue в Вест Айслип

ГРОМАДСЬКУ СОЮЗОВУ НАРАДУ
получену з
Річними Зборами Відділу,
на яких
д-р ЯРОСЛАВ ПАДОХ,
організаційний референт і головний радний УНСоюзу,
виголосить **ДОПОВІДЬ**
про значення життєвого забезпечення та про ролю УНСоюзу в українському громадському житті.

Прохаємо все Українське Громадянство, без огляду на членство в Союзі, прибути на цю нараду. Участь членів УНСоюзу обов'язкова!

ПОЧАТОК точно о год. 1-ій по пол.

Вже в наступну СУБОТУ

7-го ГРУДНЯ 1957 р.,

ГОД. 7:00 ВЕЧ.

НЮ ЙОРК

Заля: **ФЕШЕН ІНСТИТУТ**

225 Вест 24-та вул.

ПРЕМ'ЄРА!

ДУЖЕ РІДКІСНА НАГОДА!

ВЕЛИКИЙ КОНЦЕРТ

хор і оркестра „КОБЗАР"

ВЕЧОРНИЦІ — НІЩИНСЬКОГО
НА СЦЕНІ ОК. 120 ОСІБ В НАЦІОНАЛЬНИХ СТРОЯХ!
МІШАНИЙ ХОР І ВЕЛИКА СИМФОНІЧНА ОРКЕСТРА!

КАВКАЗ (МОЛИТВА) — Людкевича
ВИКОНУЄТЬСЯ ПЕРШИЙ РАЗ В АМЕРИЦІ!

МОЙСЕЙ (ПРОЛОГ) — Рудницького
ПЕРШЕ ВИКОНАННЯ!

КАРМЕН — Бізе; **ПАЯЦИ** — Леонкаваллльо
ВИТЯЖКИ З ОПЕР У ВИКОНАННІ ХОРУ З ОРКЕСТРОЮ!

ДИРИҐУЄ ХОРОМ І ОРКЕСТРОЮ:
КОМПОЗИТОР **Д-Р АНТІН РУДНИЦЬКИЙ**

ВСІ ІДЕМО В СУБОТУ НА ЦЮ НЕБУДЕННУ ІМПРЕЗУ!

З ГОСТИННИМ ВИСТУПОМ ПРИБУДЕ СОЛІСТКА З КАНАДИ
ЛЕСЯ ЗЮБРАК

ВИСТУПЛЯТЬ СОЛІСТИ З ФІЛАДЕЛФІЇ:
МАРІЯ ЛИСЯК,
ІВАН ГАВРИЛІВ,
ОМЕЛЯН ТАТУНЧАК.

ПРИ ФОРТЕПІЯНІ: **РОКСОЛЯНА ОГРОДНИК.**

Щиро всім радимо закупити квитки вчасніше в крамницях: АРКА, ЕКО, СУРМА. Імпрезою адмініструє АРКА, Ню Йорк.

Концерт буде повторений у ФІЛАДЕЛФІЇ
в неділю, 8-го грудня 1957 р. — год. 7:00 веч.
в залі: HIGH SCHOOL FOR GIRLS.

Республіканський сенатор Дженнер не буде кандидувати в 1958 році

Індіянополіс, Індіяна. — Республіканський сенатор з Індіяни Вільям Е. Дженнер заявив в листі до голови Республіканського Стейтового Комітету Роберта Метьюса, що не буде старатися про перевибір в найближчих виборах 1958 року, бо хоче вернутися до адвокатської практики. Голова Демократичного Крайового Комітету Пол. М. Ботлер заявив в своєму домі в Савт Бенді, Індіяна, що цей несподіваний крок молодого республіканського ненатора республіканського сенатора канська партія слабне в цілій країні, бо вже кілька республіканських членів Конґресу заявили, що не будуть кандидувати в 1958 році. Важко було б демократам, думає Ботлер, перемогти в виборах сенатора Дженнера, але тепер, коли він не буде кандидувати, то демократи мають нагоду здобути той мандат, який тепер займає сенатор Дженнер. Дженнер має 49 років, він займає становище сенатора від 1944 року. Сенатор Дженнер був близьким приятелем пок. сенатора Джосефа Р. МекКарті.

Ціни на фармерські продукти збільшилися в листопаді на 0.8 відсотка

Вашинґтон. — Департамент рільництва повідомляє, що індекс цін на фермерські продукти збільшилися на 0.8 відсотка в місяці, який закінчився 15-го листопада 1957 р. і становив 278 відсотків в порівнянні з цінами з років 1910 — 1914 років. Збільшилася ціна на м'ясо, городину, домашню птицю і яйця, а зменшилася ціна на бавовну, тютюн і збіжжя. Та одночасно збільшилися на 1 відсоток ціни на ті товари, які фармери мусять купувати і зросли ціни на фармерську працю, і індекс цін тих товарів і фармерської праці 15-го листопада становит 298 відсотків в порівнянні з пересічними цінами в роках 1910—1914. Паритет в листопаді виносив 81, стільки саме, скільки в листопаді 1956 року.

Американське Товариство для Поборювання Пістряка остерігає курців

Ню Йорк. — Американське Товариство для Поборювання Пістряка 2-го грудня почало розділювати своїм місцевим відділам 6-сторінкову брошурку під заголовком — „Курити, чи не курити", наклад якої виносить покищо — 200,000. Ця брошурка кінчається такими словами: „Ніхто не може передбачити, що станеться з людиною, але в загальному між курцями є менше тих, які довше живуть". В цій книжечці наводиться різні статистичні дані про те, що існує причиновий зв'язок між куренням і пістряком легенів. Про курення повинен кожний сам рішати, але кожний повинен також знати таке: „Кожний десятий курець, який викурює дві пачки цигарок денно може захворіти на пістряка легенів, а некурець може захворіти на цю саму недугу один на 270 осіб". Представник тютюнової промисловости Т. В. Гартнетт не заперечив статистичним даним в цій книжці, тільки заявив, що „в ній немає нічого нового".

Голова спілки будівельних робітників пропонує заморозити заробітні платні

Атлантик Сити, Н. Дж. — Голова відділу будівельних робітників при Американській Федерації Праці — Конґресі Індустріяльних Організацій, який об'єднує коло 3-ох мільйонів робітників, Ричард Дж. Ґрей запропонував на конвенції цієї організації заморозити на протяг одного року заробітні платні, щоб тим способом припинити інфляцію валюти. Ґрей сказав: „Чи маємо і надалі домагатися збільшення заробітних платень і тим способом причинятися до обезцінювання доляра, це значить до зросту коштів прожитку?" Якщо будемо це робити, казав Ґрей, то спричинемо збільшування відсотків від позичок, а це значить, що будемо зменшувати продукцію в будівельному промислі і збільшувати число безробітних. „Мені здається, що краще є зрезиґнувати на 1 рік із домагання більшого заробітку та устабілізувати валюту, спричиняючи одночасно поважне затруднення в нашому промислі". Але пропозиція Ґрея не знайшла підтримки між провідниками спілки будівельних робітників. Тільки один голова будівельної спілки, яка належить до відділу Ґрея, підтримав ці пропозиції про замороження заробітних платень, а всі інші протестували проти пропозиції Ґрея. Проти цієї пропозиції гостро виступив економіст АФП-КІО Стенлі Руттенберґ, який назвав її „смішною", бо, на його думку, країна потребує, щоб робітники мали більші платні, щоб могли більше купувати та збільшувати продукцію тепер, коли почалася економічна затримка в країні.

ПРИНЦ ЄМЕНУ ГОСТЮЄ У РИМІ

Прем'єр Італії Адоне Цолі вітає коронного принца Ємену Махоммеда Сейфа ель-Іслама ель-Бадра, що прибув до Італії, щоб ознайомитись з італійською індустрією і відбути нараду з представниками Італійського уряду.

Короткі Вісті

СПОКІЙ В ЦЕНТРАЛЬНІЙ СЕРЕДНІЙ ШКОЛІ В ЛИТТЛ РОКУ

Литтл Рок, Аркенсо. — 2 грудня 9-ро учнів негритянського походження по раз перший навчалося в центральній середній школі в Литтл Року без охорони вояків федеральної армії, які ще в середу 27-го листопада відійшли з того міста, залишаючи службу при школі воякам крайової ґвардії. Негритянські учні приїхали до школи в приватних автах і без перешкоди ввійшли до шкільного будинку. Крім вояків крайової ґвардії порядку при школі пильнують ще й аґенти ФБІ.

● **Євангелицький єпископ** в Східньому Берліні, Отто Дібеліюс, гостро виступив проти антирелігійної кампанії, яку провадить комуністична влада. Єпископ Дібеліюс порівняв життя в Східній Німеччині з життям у стародавньому Римі за панування цісаря Августа, коли люди відвернулися були від Бога, прийнявши матеріялізм, як нову релігію. Він сказав, що частина німців повірила, що совєтський сателіт розпочав нову еру, а решта вірить у Бога і сподівається, що „хтось прийде, щоб визволити її з неволі".

● **Японський уряд**, який раніше натискав, щоб американські війська відійшли з Японії, тепер просить не забирати їх так швидко, бо, мовляв, Японія не має фінансових можливостей у скорому часі заступити американських вояків власними. Десятки тисяч японців втратили заробіток внаслідок ліквідації американських баз в Японії.

● **71-річний президент Формози (Тайвані) Чіянґ-Кай-шек** і 56-річна його дружина відзначили 1-го грудня 30-річчя свого одруження.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ВІЛКС-БЕРІ, Па. — Б-во св. І. Хрестителя, Відд. 223, повідомляє своїх членів, що збори відбудуться в неділю, 8-го грудня, в парафіяльній залі, зараз по Службі Божій. Проситься членів прийти на час, маємо важливі справи до полагодження. — Управа.

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. — Збори Т-ва „Єдність", Відд. 163, відбудуться в неділю, 8-го грудня, в домі Укр. Ам. Горожан — 847 Н. Френклін вул. о год. 1-ій по пол. Проситься всіх членкинь прибути на призначений час, є важливі справи до полагодження. Тому присутність обов'язкова. — М. Курко, предс.; С. Филик, фін. секр.; Д. Мисько, рек. секр.

ЙОНҐСТАВН, О. — Відд. 230 св. І. Хрестителя, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 8-го грудня, о год. 3-ій по пол., в своїй домівці — 914 Franklin Ave. Проситься всіх членів прибути і вирівняти залеглості ще перед закінченням цього року. — М. Мушинський, гол.; П. Ліщак, секр.

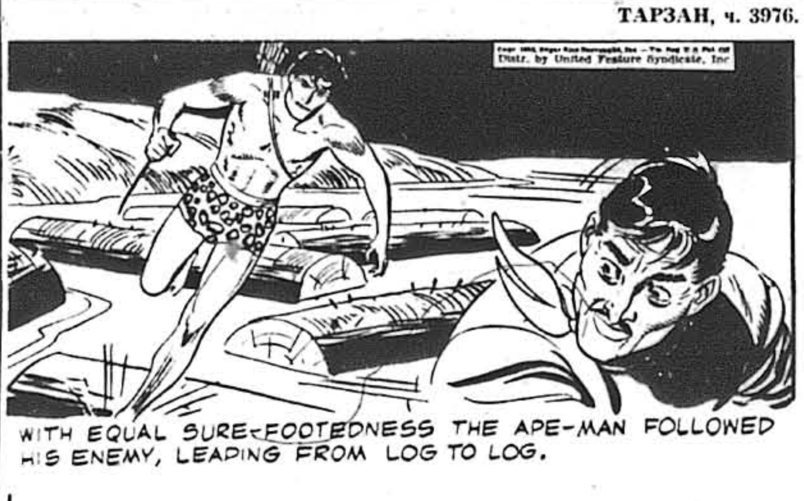
СИРАКЮЗ, Н. Й. — Т-во „Укр. Січ", Відд. 39, повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю, 8-го грудня, о год. 3-ій по пол. в Укр. Нар. Домі. Проситься всіх членів обов'язково прийти на збори. В суботу, 7-го грудня, від год. 7-10-ої веч. і в неділю, 8-го грудня, від год. 12-3-ої по пол., можна вплачувати вкладки. Управа просить всіх довгуючих членів вирівняти всі залеглості. — Управа.

БОСТОН, Масс. — Річні збори Т-ва ім. Є. Коновальця, Відд. 238, відбудуться в неділю, 8-го грудня, зараз по Службі Божій, в залі укр. прав. церкви — 136 Arlington St. Проситься всіх членів прибути, хоч раз на рік вислухати звітів із цілорічної праці відділової Управи та вибрати нових урядників на 1958 рік. Крім цього, будуть інші важливі справи, про які кожний член обов'язково повинен знати. Тих, які не платять своїх вкладок, проситься обов'язково заплатити до 25-го грудня. Хто не дав ще Національного Фонду, а хоче прилучитися до нас, просимо принести гроші на збори, де разом вишлемо. — П. Мороз, предс.; В. Міґован, кас.; І. Сілинський, секр.

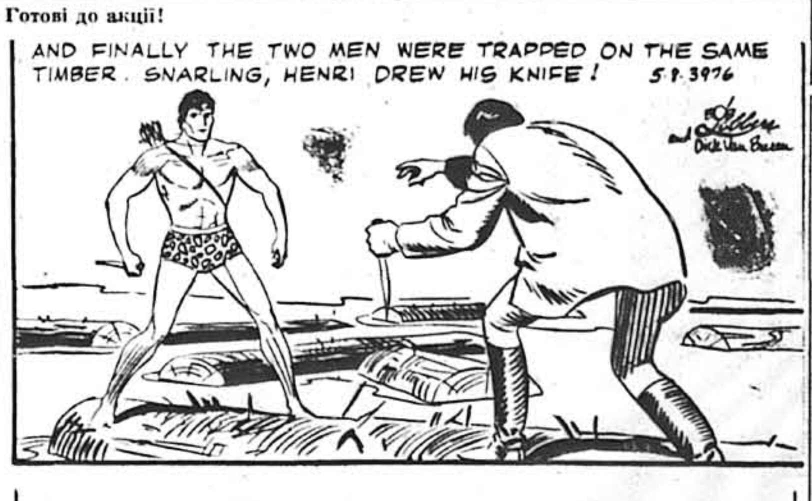
ПЕРТ АМБОЙ, Н. Дж. — Б-во Василія, Відд. 168, повідомляє, що **Річні збори** відбудуться в неділю, 8-го грудня 1957 р., о год. 2:30 по пол., в залі УНДому. Проситься членів прибути, будуть важливі справи до полагодження, звіти уряду і Контр. Комісії за другий піврік та вибір уряду на 1958 рік. Також проситься, щоб члени привели нових членів та виповнили нашу квоту, яку УНСоюз на наш Відділ наложив. Проситься всіх вирівняти залеглості до кінця року. — Г. Гиба, предс.; С. Космина, кас.; Г. Бабин, секр.

Вступайте в члени Українського Народного Союзу!

ТАРЗАН, ч. 3976. Готові до акції!

Мавпалюдина бігла за своїм ворогом сильними й певними ногами, стрибаючи з колоди на колоду.

І нарешті обидва чоловіки опинилися в пастці на тій самій колоді. Сердито бурмучучи, Генрі витягнув ножа!